

XXVII. évfolyam

11. szám

SZERETET

VALLÁSOS REFORMATUS EGYHAZI FOLYÓIRAT

Alapított az 1906. esztendőben.

Alapította, szerkeszti és kiadja: Török Imre

Megjelenik havonként Kisújszálláson. — Előfizetési díja: helyben 2 P. Vidéken 2.40. Egyes szám ára: 25 fillér

Kisújszállás

1938. nov. hó

November! az esztendő utolsó előtti hónapja! Őszi estéken olvassuk a „Szeretet“-et, s gondoljunk azokra, kikről a „Szeretet“ szeretettel írt az egész eszten-

dőben, hogy emléküket örökítse, s a fájó szíveket vigasztalja. De gondoljunk a szegény „Szeretet“-re is. — Múlik az esztendő, a „Szeretet“-nek sok a gondja!

A pacséri testvérek emléktáblája a 150 éves kisújszállási templomba:

Kisújszállási Testvéreink!

Az Úr ezen hajlékának másfél-százados jubileumán lelki és vérbeli közösségben emlékezünk veletek atyáinkról és utódainkban is egyek leszünk tiveletek református hitünkben, atyáink örökségének őrzésében és az örök Isten imádatában. Zsolt könyve IX.

Az 1786. évben Bácsér pusztára elszármazott testvéreitek.

Tartsd meg amid van, hogy senki el ne vegye a te koronádat

A világtörténelem orkánjában is illendő, hogy a vallásához ragaszkodó református keresztyén ember október 31-én egy kissé elmerüljön önmagában és fontra vesse az 1517. év október 31-ének vérontás és háborús fenyegetőzéstől mentes és mégis felbecsülhetetlenül fontos eseményeit.

A reformáció napján az önmagában elmélyedő hívőnek mély csodálkozással és gyermeki áhitattal kell szemlélnie a világtörténelemben beleavatkozó Isten nagyságos cselekedetét. 1517 október 31-én Luther Márton, az ágostonrendi szerzetes a búcsúval való visszaéléseken elkeseredve, 95 tételt szegezett ki a wittenbergi

vártemplom kapujára, vitára híva mindazokat, akik hit dolgában ellenkező véleményen vannak. A tételeket éppenséggel nem reformátori öntudattal szegezte ki, hiszen hosszú évek mulva is hitt abban, hogy a római egyház, erejét összeszedve, meg tudja magát tisztítani a visszaélésektől. Az, amire ő számított, tudós vita volt, amelyet kora valamely jelentősebb theológusával kell megvívnia. Ilyen tudós vita pedig tömérdek volt abban az időben.

Isten azonban másként akarta. Néha úgy látszik, mintha évtizedeken keresztül hallgatna az Isten és magára hagyná a kegyeseket, de a válságos korszakokban mégis eljön és segít. Segítsége is egészen sajátos. Olyan eszközöket használ, amelyekre emberi elme nem merne gondolni és úgy győz az emberi balgaság felett, hogy mindenkinek ámulva kell szemlélnie és csodálnia az ő minden képzeletet felülmúló erejét.

Isten a wittenbergi tételeknek váratlanul óriási elterjedést szerzett. Luther a nélkül, hogy tudta volna, százezrek és milliók nevében beszélt s tudtán kívül kezdett reformátor lenni. Csodálatos mozzanata tevékenységének, hogy az általa kezdeményezett reformáció szinte akadály nélkül kelt át az országhatárokon s Európának csaknem minden népénél s így nálunk, magyaroknál is visszhangra talált.

Ez azért történt, mert a reformációban Isten valami nagy dolgot adott a világnak. Nagy dolgot adott a magyar nemzetnek is. Ha a reformáció hatását a magyar nép szellemi életében vizsgálat alá vennők s tudós könyvben fejtegetnők, nagy kötet válnék belőle.

Éppen ezért nem beszélünk most erről. Nem bocsátkozunk a részletekbe. Csak egyetlen kérdés az, amelyre felelni akarunk s csak egyetlen vágy az, amelyet kifejezésre akarunk juttatni.

A kérdés az, hogy az a szellemi kincs, az a drága mennyei ajándék, amelyet az Isten a reformációban a mi elődeinknek nyújtott, ma még egyáltalán megvan-e s számot tesz-e az emberi élet értéksorozatában? Van-e valamink, amit a mai kor szellemi áramlatai közepette a reformációból érdemes volna őrizni és a jövő számára megtartani?

Erre a kérdésre azzal kell felelnünk, hogy az Isten, amikor a reformációt adta nekünk, nagyon szerette ezt a nemzetet.

Nagy dolog volt, mikor a magyarság a keresztyén hitre tért s éppen ilyen nagy dolog, hogy a reformáció nem állott meg ennek az országnak nyugati határánál, de a magyarság szenvedő millióiban fenn tarthatta az Istennel való kapcsolatot s a Krisztusban való váltság gondolatát. Ha gondosan megvizsgáljuk, hogy az Isten mit adott nekünk 1517 október 31-én, meg kell állapítanunk, hogy a mi kincsünk ma is kincs, a reformáció ma is a legnagyobb érték s éppen ezért a jövő számára gondosan meg kell őriznünk.

CZEGLÉDY SÁNDOR.

ELFELEJTETT ILLAT.

Irtá: Nagy Perge Dezsőné.

*Vasárnap délelőtt a templomban voltam
S amint elmerülve csendben imádkoztam...
Egyszeresak régen mult, sejtelmes emlékek
Szállták meg szívemet... Óh vajjon mit
érezek?*

*Falusi kis kertek bazsalikom szagát?
Tulipános ládák, nehéz, ó-illatát?
Mintha valahonnan régen elfelejtett
Illat törne elő, hogy lélekzetemet
Szinte elállítja, amíg belehelem.
Mi ez hát, amitől megremeg a lelkem?
Benne van a falum kedves, méla csendje,
Kertünk bokrai közt szálló rigó füttye.
Táguló tüdővel míg magamba szívom,
Keresni az okát, szememet felnyitom,
S lassan körülnézek kutatva, bódultan.
— Kendős nénike ül mellettem a padban,
Ujja közt morzsolgat egy szál fodor-
méntát. —*

*Ez űzte hát velem búbájós játékát?
Lám a csöpp kis levél szaga felpattantott
Rég berozsdásodott, csikorgó lakatot.
Tudom, a jó Isten megbocsátja nekem,
Hogy a kitárt ajtón mindjárt be is léptem.
Vidám szívvel jártam a kedves helyeket,
Miket nyitva hagyott még az emlékezet.
— Láttam magamat, mint kislányt a
templomba',*

*Akkor is ott lengett igénytelen szaga.
Boldogan turkáltam nagyanyám ládáját,
Onnan is éreztem átható illatát. —
Öreg könyvek préselt, elsárgult lakója,
Ünneplős rokolyák szépszagosítója,
Kedves szagosmenta, — nagyanyák
virága —*

*Bimbód fakadását már senkise várja.
Mert nem vagy komplikált, finom,
csinált illat,*

*Már csak arról mesélsz, mik régen el-
múltak.*

Nincs semmi új a nap alatt

Prédikátor könyve: I. r. 9. v. Többször prédikáltam már a fentjelzett örökigaz isteni Igék alapján. Most is ezek szerint akarok prédikálni írásomban.

1. Az 1682. évi Kisasszony havának 17-ik napján reggeli 9 órakor „az Méltóságos Thököli Imrének, Magyarország Fejedelmének s egyik részének Urának Udvari és Tábori prédikátora“, Lippóci Miklós prédikált a kassai szép, nagy templomban.

Ez a prédikáció már akkor kinyomattott Lőcsén (Még akkor kinyomatták a prédikációkat!) s most újra kiadta egy budapesti buzgó lelkész.

Nincs semmi új a nap alatt! Hejh, akkor, 256 esztendővel ezelőtt de szép lehetett, mikor Thököli fejedelem nyalka kurucainak lovuklába alatt csattogott-dobogott Kassa piacán a föld. És hát nem történhetik-e meg — én azt tartom, hogy megtörténik! — hogy hamarosan az első honvédhuszár belovagol Kassa piacára. És felemelkedik csontkönyökére a fejedelem a kassai dóm sirboltjában és hallgatja és hallgatja, hogy lovagolnak be lengő zászlókkal, trombiták recsegő zengésével, Kassa városába — az ő síriboltja felett — kurucok utódai, a honvédhuszárok.

*

2. Kálvin Jánost, hitünknek reformátorát az 1538-ik esztendő Strasszburghban találta. A genfi ellenzék, kik nem szerették Kálvin élet- és erkölestisztító erélyét, kiűzték Genfből. Hogyne? Hiszen Kálvin a bűneiket meg nem bánó, penitencia nélkül, felkötött karddal úrasztalához tolazkodó „szabadonc“-oknak (Akik azt hitték, hogy nekik *minden* szabad!) nem osztotta, nem adta az úrvacsora szent jegyeit. Ráhajlott a kenyérre, borra testével, — ezt kiáltván: Egem megölhettek (Ki is rántották a kardjukat a szabadoncok!) de az Úr testének szent jegyeit nem adom oda bűnbánatlan bűnösöknek.

Ezért és ilyenekért (pl. a kártyás férfit és divatozó nőt bírságra és börtönre íteltette!) kiűzték Genfből. Ő Strasszburghba ment. (Most 400 esztendeje!)

De visszahívták ám hamar, nagyon hamar, mert Kálvin nélkül összeomlott

Genfben egyszerre minden. Vagyis az ő tiszta erkölcsi elvei nélkül.

Ma is kikergette vagy próbálja kikergetni az erkölcsi s hitbeli tisztaságot lelkéből és életéből a világ.

Nincs semmi új a nap alatt...

No majd visszahívjuk még Kálvint!

3, A régi görögöknél már ezelőtt jó egynéhány ezer esztendővel nagy súlyt helyeztek az ifjúság testi és szellem-erkölcsi nevelésére. Az úgynevezett sport már akkor is magas fokon állott. A jellem nevelése se szorult háttérbe. Tudták már akkor is, hogy testben, lélekben, szívben jól nevelt, fejlesztett ifjúság adja a nemzet dicsőséges jövődjét.

Ifjúsági napot tart most egyházunk. Még most csak terv, mire újságom megjelenik: már valóság lett a tervünk.

De jöhet Budapestről akárhány lelkes úr, papok, tanárok, ifjúsági ügyek hivatalos vezetői, és lehet nem egy, de száz „Ifjúsági nap“; és összetörheti idegzetét Zsoldos István kedves s. lelkészünk, meg a többi csupa-lélek ember: ha a szülők annyit se tesznek meg, hogy az úgynevezett KIE-be (Keresztyén Ifjúsági Egyesület) küldjék fiaikat, hol nem spriccer járja és nem kártya stb., — hiába minden, a magyar jövőt, a református jövőt ki-ejtjük a kezünkől.

Semmi sincs új a nap alatt... A görögök tudták ezer évek előtt, hogy az ifjúság vezetésétől függ a jövő. Kísértsük meg mi is tudni, s akkor lesz még ezer évek után is Magyar Nemzet és Magyar Sion!

*

4. Leveleket kapunk paeséri (Bácséri) testvéreinktől, hogy hát, mivel különben is elhalasztottuk a mostani nehéz idők miatt templomunk 150 éves fennállásának jubileumi ünnepélyét; — de meg sok minden más okból is nem jöhetnek el hozzánk, ám küldenek, ajándékoznak egy táblát, amelyre hogy mit véssünk rá, azt is megírták. (A tábla felírását külön közlöm!)

Templomépítés! Templom-jubileum ünnepélye!

Hát hiszen szép lett volna egy kisebb, új templom a Petőfi-utca derekára. Debrecenben a Kossuth-utca végén ott van a Szombathy veresmarti templom (Egy házaspár építtette Isten iránt gerjedező indulatból, merthogy az ő hagyatékokból épült fel!), itt is felépíthette volna valaki,

aki nem tudja úgyse hova tenni a pénzeszkéjét: örök értéket állított volna maga és családja nevének!

Semmi sincs új a nap alatt...

Építsünk templomot ma is. Nem kezel csináltat, téglákból formáltat, hanem belső, láthatatlan templomot, Szentlélek templomát a lelkünkben.

Ez legyen jubileumi ünneplésünk!

Kedves halottaink

1938. szept. 16. tem. szept. 18. özv. Janó Albertné, Sz. Máté Eszter 89 éves.

Szept. 30. Szolnok, tem. okt. 2. Janó János.

Okt. 2. tem. okt. 4. Janó Albert 59 éves.

Okt. 3. tem. okt. 5. Béres Péter 77 éves.

Okt. 4. tem. okt. 6. Kiss Károly 31 éves.

Okt. 5. tem. okt. 7. Janó Endre 62 éves.

Okt. 7. tem. okt. 9. Posztós Lajos 70 éves.

Okt. 8. tem. okt. 10. id. Pusztay János, 72 éves.

Okt. 11. tem. okt. 13. Ecsér Istvánné, Zsádony Borbála 76 éves.

Okt. 17. tem. okt. 18. Mészáros Imre 3 éves.

Okt. 18. tem. okt. 19. dr. Gaál Jánosné, Pethe Mária 51 éves.

Okt. 18. tem. okt. 20. Vass Albert, 63 éves.

Okt. 20. tem. okt. 22. özv. Borók Lajosné, S. Nagy Erzsébet 79 éves.

Okt. 21. tem. okt. 23. Székely András 70 éves.

Okt. 22. tem. okt. 23. Karakas Lajos 87 é.

Okt. 22. tem. okt. 24. özv. Janó Imréné, Bikki Zsuzsanna 75 éves.

*

Mindenekelőtt, míg írnék bővebben is a mi elhunyt testvéreinkről, ideiktatok öt nevet:

özv. Janó Albertné,

Janó János,

Janó Albert,

Janó Endre,

özv. Janó Imréné.

Ugyanazon családi nevet viselték, vagy születésük, vagy férjeik neve szerint. Ugyanazon „Janó” nevet írtuk be ötízben a halotti anyakönyvekbe, s vésték a faragók, a vésnökök, a sírjelekbe. Egy hónapnyinál valamivel több idő alatt: öten!

Azt már az Istenházában is hirdetem, megindult szívvel, mint köszönt el a legfájdalmasabb búcsúvétellel a nagy-

Néhai Janó Albert

beteg 89 esztendőös öreg édesanya szintén nagybeteg gyermekétől, akit, hogy gyógyulást keressen, el kellett vinni messze nagyvárosok felé. Az édesanyát pár nap múltán eltemettük. (Lásd a „Szeretet” októberi számában a 6. oldalt!)

Gyermekét pedig, Janó Albertet, az 59 éves szép magyar embert, vitték-vitték kórháztól-kórházig, Szolnok, Budapest, s a szörnyű úton óh hányszor szakadt fel a hitvesét kísérő, próbáltatott szívű asszonynak, a hű feleségnek sóhajtása: „Istenem, gyógyítsd meg!” Hajh, szolnoki nagy-kórház, budapesti Rókus-kórház, János-kórház falai, mondjátok el, ha tudjátok, mennyit szenvedett a nagybeteg, s mennyit szenvedtek lelkükben azok, akik ott vigyáztak, virrasztottak, imádkoztak mellette-körülötte, éjjel és nappal: a hitves s a felnőtt fiú. Pedig épen mérnöki vizsgáját kellett tennie, épen aznap a hű gyermeknek!

S hiábavaló volt az orvosi tudomány, az operáló kés megvillanása, a sok gyötrellem, a temérdek költség: közelgett a vég, „Vigyetek haza!” ez volt a nagybetegnek forró óhajtása.

És repült az autó, messze Budapestről már idáig ért, a Kenderes—kisújszállási-út feléig... „Siessünk, siessünk!” — még egy sóhajtás, még egy szívdobbanás s a nagybeteg „hazaért”, lelke szerint a mennyei Hazába. Képzelve el, aki tudja, milyen jelenet az, mikor a családfő, a hitves, az atya hidegülő holttestét beemelték a családi hajlékba, s aztán harmadnapon elkísértük azon az utolsó úton, melyen pár héttel azelőtt az agg édesanya is „elment”.

Memento mori! — Ember gondolj a halálra! — így köszöntik egymást a karthauzi barátok.

A sokak által ismert, becsült, szeretett ember emléke legyen áldott!

És áldottak legyenek, akik siratják:

Arcképe legyen emlékezetül!

*

JANÓ JÁNOS EMLÉKEZETE.

Katonabajtársával beszéltem a boldogult Janó János felől, mikor gyászos haláláról értesültünk. Közkedvelt ember volt bajtársai között — mondá — és mint kifejezik: stramm katona volt. Mint gazdálkodó is, egyike volt a kiválóknak. Kevesen szántják úgy fel földjüket, mint ő felszántatta, szántogatta. Külső alakja szerint is szemrevaló magyar ember volt, s bizony mindnyájunkat elszomorított, mikor láttuk, hogy valami baj érte. Kötözni kellett sebeit, majd meg kórházba kellett mennie, a szolnoki kórházba... s ott következett el halála is. Meg se tudnók mondani, mi okozta gyászos elhunytát. Temetése itthon ment végbe. Özvegyének sokszorosan szomorú a szíve, hiszen nemrégiben temette el kedves leányát. Az is idegenben pihent el, de poraiban hazatért. S most már két sirhalomra hullanak itt temetőnkön a novemberi hulló levelek, s kétszeres, nem! sokszoros gyász nehéz keresztje súlyosodik a gyászoló özvegy s szereteteinek szívére.

Ím így ment ismét egy testvérünk, ki a „Janó“ családnevet viselte!

*

JANÓ ENDRE ELHUNYTA.

Nekem arról volt nevezetes ez elpihent testvérünk, hogy igen olvasott, tanult ember volt, sőt így írhatnám: világlátott ember. Óh, hogy ismerte hazánk földjét, sok részét be is járta! De ismerte a csillagokat is. Azt mondtam felőle ott ravatalánál, a sirja szélén, mit ide is jegyzek: Kiváló tudós ember lett volna belőle, ha teljesen a tudományoknak szentelte volna életét.

Sokáig szenvedett szegény, míg megkönyörült rajta az Isten s magához kérte az elfáradottnak lelkét. De sokat szenvedtek azok is, hitvесе, leányai, kik a zsoltári ének szerint „vigyázzván voltak hűséggel“ betegágya mellett a szenvedőnek, éjjel és nappal!

Itt e földön tükör által látunk csak mindeneket, de őneki már ott fenn az örökvilágban minden megjelentetett. Színről-színre látja a Teremtőt is, kinek esodálatos műveiben, mik vannak égen és földön, odaadással, álmélkodással gyö-

nyörködött. Hitvесе, leányai, azok is, kik az ősi házban élnek, az is, kit sorsa már a boldogság útján a kedves régi háztól messzebb vezetett, — a testvérek, rokonok, — s az a tisztas öreg ember, a bús özvegynek édesatyja, kit Isten vezérlő keze szintén elvezérelt az apák városából, — mindnyájan találjanak vigasztalódást a vigasztalás Atyjánál.

Ő pedig, aki elvégezte pályafutását e földön, pihenjen csendesen a B. F. R. A.!

*

Özv. Janó Imréné, sz. Bikki Zsuzsánna tisztas öreg kér. asszonyt ma temettük el szép tisztességgel, mikor róla az emlékezés e sorait is írom. Keserves nehéz esztendőben született, 1863-ban, mikor nem termett a föld, s messze kellett vándorolni a kenyérért. Most is nehéz esztendeje van a magyarnak, mert most meg a mi földünk itt termett elég bőven; de viszont adnunk kell, adunk is, drága testvéreinknek amott a Felvidéken, kiket húsz éve, hogy elszakított tőlünk az emberi rosszakarát, s a politikai rövidlátás, s most inséget látnak. A két terminus közt, melyek közé a boldogultnak életkora, a 75 esztendő esik, bizony sok fordulatát, változását láthatta a sorsnak az immár elnyugodott kereszttyén asszony.

Látott sok gondot, bajt, de örömet is, kivált azoknak a szeretetében, kik hozzája tartoztak. Mondtam is koporsója fölött, hogy „öreg embereknek ékességük az unokák“, egy unokája s annak hitvесе, 8 esztendeig látták nagy örömmel és szeretettel hajlékukban az agg nagyszülőt. Ezért őket megáldja az Isten. S mindnyájukat is, leányait, kik mindketten is láttak már gyászt, kivált az egyik, s testvéreit, kik felette igen gyászolják a boldogultat, Isten vigasztalja!

*

ID. PUSZTAI JÁNOS HALÁLA.

A boldogult tisztas ember gyülekeztünk egyik legtekintélyesebb birtokosa volt, igazi szép családban családfő — öt leánygyermek s egy fiú édesatyja. Leányai mind kiváló férfiaknak hitvestársai, boldog édesanyák: egy hitvесе a váncsodi gyülekezet lelkipásztorának, a másik a mi gyülekezetünk buzgó lelkészének, lelkésztestvéremnek, a harmadik gimnáziumunk igazgatójának, a negyedik városunk elő-

kelő birtokos polgárának, az ötödik a város egyik első hivatalnokának; fia is már családfő, tisztos ifjú birtokos. Ritka szép, nagy család! Az elnyugodott jó ember, igazi magyaros jellemű férfi volt: világos

magyar ész, határozottság, erős akarat voltak jellemének főbb vonásai.

Nagy tisztességgel temettük el az Úrban elpihent keresztyén embert. Koporsóját egész nagy nemzetség vette körül. Veszteségük fájdalmában Isten legyen vigasztalójuk.

Egyházi beszéd és ima néhai Dr. Gaál Jánosné Pethe Mária asszony ravatalánál

Máté ev. 26. r. 38., 39. v.
János ev. 19. r. 30. v.

Ennél a gyászos koporsónál, amelyben egy felette igen sokat szenvedett, de szenvedései között is evangéliumi lelkületéről bizonyosságot tett keresztyén asszony nyugszik, tán nem is kellene egyebet tennünk, mint felolvasni a töviskoronás Megváltónak, a keresztet emelt Úr Jézus Krisztusnak szenvedése történetét. E szent történet szavainak áldása alatt mintha még a koporsó párnáján is, hol pedig tökéletes a nyugalom, áldottabb lenne a boldogultnak pihenése!

Fel kellene olvasni a szent történetet attól a perctől kezdve, mikor véres könnyeket sírt az Úr, s véres könnyeitől piros lett a fájdalmak kertjének pázsitja, — el egész addig, míg a Golgota sziklaköves földjére omlott ki szent vére. Amott e szavakat tördeli fel szívéből az Idvezítő: *Mindenfelől szomorú az én lelkem mindhalálig, — mindenfelől! — s tovább így: Atyám, ne úgy legyen, amint én akarom, hanem amint Te.* Emitt pedig a Golgotán, halljátok a száz meg száz éven át zengő szót — óh ezt mindnyájan elmondjuk majd egyszer! ő is elsőhajtotta már, ki itt pihen:

ELVÉGEZTETETT!

A Biblia drága, szent szavai fölött azonban a mi szívünknek is van kibuzognivalója e ravatalnál, a lelkünk elő akarja sírni, ki volt ő, akit temetünk, aki a mienk volt, ám az örökélet szerint örökre is mienk! Ez a hitünk!

*

Városunk legelső hivatalosának s református egyházközségünk főgondnokának hitvestársa nyugszik e nagyon gyászos koporsóban. Így nevezgettük ezért őt életében: városunk első asszonya! Mind-

nyájunk által tudott — ismert nemes szerénységében nem szívesen hallotta életében e mostmár boldogult testvérünk ezt a megtisztelést. Hogy mégis kimondom ezt koporsója felett, azért teszem, mert valóban a legelső közt volt ő az áldozatos munkában, a szeretteiért való küzdelemben, a lemondani tudásban... és, amit legelől kellett volna említeni, a szenvedésben, s a kibeszélhetetlen szenvedéseknek evangéliumi hittel, tűró lélekkel elhordozásában. Kicsoda szenvedett és szenved annyit, mint ő, s ki tudja úgy hordozni keresztjét, mint ő hordozta? Ezekben volt ő a legelső között, volt hite, volt imádsága! S ezért volt lelkének nagy ereje is.

Ő tudta, amit mindnyájunknak tudnunk kell, hogy az emberi szenvedésnél, bármilyen irtózatossá az arányaiban, ha szinte darabokra szaggatja is földi testünket, van egy nagyobb hatalom: az isteni kegyelem! A gyógyító, a vigasztaló, a szabadító isteni kegyelem.

Ez a kegyelem hajlott öreá, e testvérünkre, hogy, míg szenvedett, a szenvedést elbírja, s mikor eljött az utolsó perc, azon a szörnyű hajnalon, hogy megszabaduljon, meggyógyuljon, nem erre az életre ugyan, hanem ama másokra, amelyben ő erős hittel hitt, amelyet ő várt, hiszen abban az életben már nincs szenvedés.

*

Csendes — néma ez a koporsó s csendes a benne nyugvó áldott halott.

Ám mintha megszólalnának e ravatal felett, hasonlóan a sötét éjjeli óraütsékekhez, azok az átvirrasztott, átvergődött éjszakák, azok a nyugalomnélküli, aggodalmas nappalok. Mintha késő visszhangként beszélni kezdenének itt most annak a kórházi betegszobának a falai, a nehéz hónapok emlékei ott, a szörnyű hosszú

hónapok emlékei emitt. A betegágy könnyáztatta párnái! Mintha hallatszanék újra most, komoly, böles orvosok halk beszéde, az aggodalmas lelkek fájdalmas sóhaja. Mintha újra zendülnének nagy- esendesen azok az imádságok, melyeket éjjel-nappal támasztott lelkéből, ki most már Isten színe előtt imádkozó boldog lélek; meg azok az imádságok is, amelyekkel szerettei, hitves, gyermek, anya, testvér, hűséges szívek, meg az egész nép is könyörgött, midőn látták, midőn láttuk ennek a szép, szükséges életnek bús omladozását.

A szenvedéseket, a fájdalmakat, a gyászt, az elszakíttatás kínjait az emberi lélek csak úgy bírja el, ha megszentelődik rajta az isteni kegyelem.

Ezért a kegyelemért imádkozzunk most, azokkal együtt, kiknek halálukig fájdalmasan emlékezetes lesz ez az óra, hogy az a kegyelem pihenjen meg vigasztaló erejével szívükön s hogy az a kegyelem takarja be e boldogult keresztyén asszonyt, testvérünket a koporsójában s a sír mélyében is, s adja meg az elszállt léleknek az örök boldogságot, imádkozzunk eképen:

Azok közül, akiket forrón szeretett s akik forrón szerették, szeretteihez, kik előtte elmentek a minden élők útján, elmegyen a Te leányod, a Te hívásodra, életünk és halálunk Ura, nagy Isten!

Emlékezzünk rájuk, akik egykor voltak. Óh boldog találkozás van odafenn! Itt meg a legszomorúbb búcsúzás drága szeretteitől, akiké volt minden ő gondolata, szívének minden mozdulása, hitves, gyermekek: leányai, fia — aztán az anya, a testvérek; búcsúzás e kedves háztól, a kiskert minden őszi virágától, munkájától, melyet oly híven végzett, a földi élettől, emlékektől és a jelenvalóktól, mindentől és mindenkitől.

Isteni kegyelem, vigasztaló égi Ke- gyelem, áradj bőséggel a szívünkre. A földnek, a szegény földi embernek, a bánattól összetört földi szíveknek nagy szükségük van arra a kegyelemre, amely csak onnan felülről, az Égtől adatik.

Rendelésedet, szabados tetszésű Isten! nem értjük gyarlóságunkban, — a Föld nem értheti az Eget; de kérdeznünk nem szabad. Nem kérdezhetjük sem most, sem máskor rendeléseidnél: Miért?

Csak azt tudjuk, mint ő is tudta nagyon életében, ki mostmár tökéletes teljességgel tudja, hogy, amit Te akarsz, mennyei böles és jó Atyánk! az jól van, az idvességünkre van.

És csak azt kérjük, hogy, ki földi boldogsággal boldogítottad egykor a Te leányodat, most már, mikor Hozzád ment, boldogítsd üdvösséggel. Szeretteit pedig, kik fájdalmas szívvel szakadnak el tőle, vigasztald árvahodottságukban, ne hagyd el őket, áldd meg őket, hogy áldott csendes legyen annak pihenése, ki őket olyan végtelenül szerette. Ámen.

Török Imre.

==

A mi városunkban a mostani ú. n. Vásár-utcában (Bátran lehetne „Pethe Gábor-utcának“ nevezni!) áll még ma is a szép, fehérfalas Pethe-ház. Beljebb esik az utcavonalnál, szép, hosszan épített nagy ház, olyan nemesi kúriaszerű, Pethe Gábor egykori rendőrfőkapitány, majd polgármester úriháza volt ez. Ebben a hajlékban, mint egyik amerikai költő írja, a házban lakozókkal együtt lakott a „früharted hoszpi-telíti“ — az ősies vendégszeretet. Mi volt ott csak harminc- negyven évvel ezelőtt! Mikor még az öt Pethe kisasszony, egyik szebb, mint a másik, virult, boldog szülők rózsabokra. Ma már csak ketten élnek közülök, a legkisebbet most temettük. Koporsója fölött hangzott el a temetési beszéd és ima, melyeket kegyelettel közreadunk. (Rövid és egyszerű legyen — ezt kívánták a prédikátortól. Mint az angol mondaná: fájv minüt szermn = öt perces).

Sokat kellene írnom egy másik házról is, amely meg a Kossuth-utcában található: a Gaál Kálmán házról, melyben az egykori híres-nevezetes polgármester lakott. Özvegye most is ott él, s a gyermekek, ki mostani polgármesterünk. Szép család ez is! Az előbb emlegetett család leányát választotta hitveséül a Gaál-család fia s így forrt össze egyességben a két polgármester-család.

Most már aztán közös sorsuk a gyász. Szebb, jobb, boldogabb idők emléke, meg az isteni kegyelem legyen vigasztalásukra!

Imakönyvemből elfogyott már néhány száz példány. Persze még kapható nálam 3--2 és 1 P-s formátumokban. Aki befárad hozzám, vagy egy levelezőlapot ír, adom, vagy küldöm azonnal a kívánt példányokat. Gondoljunk hazánk nehéz sorsára s értsük meg, hogy mindig szükségünk volt az imádkozásra, most meg különösebben is!

Néhai özv. Ecser Istvánné Zsady Borbála asszony emlékezete

A szép, nagy Cegléd városából jött ide közénk forrón szeretett leánya gondos szeretetében keresni boldogságát. Fel is találta. Szüksége is volt e nagy szeretetre, mert nagyon szenvedett. Éveken át tartó kínos betegség után elpihent aztán s eltemettük méltó tisztességgel leánya hitvesének hajlékától. Zengő harangjaink kondulását meghallotta-é a szülőföld tája? S üzennek-é az otthoni hantok a mi temetőnk sirhalmainak, hogy áldott pihenése legyen itt, nagykun sírkert szép lombos fái alatt annak, kinek bölesője amott mozdult először, hét és fél évtizeddel ezelőtt. Áldja meg az Isten hűséges szeretetéért az édes jó anyját mindvégig nagy szeretettel gondozó leányt és hitvesét. Vigasztalja az Isten minden szeretteit is a boldogultnak, itt és a távolban, fiát, annak családját s rokonait, mindnyájukat!

A kis Porteleky Mária

Olyan volt Marika, mint a röpkedő kis madár. Derű, mosoly, gyermeki boldogság volt egész lénye. De egyszeresak, mint a nyári hévségtől lankadozó kis virág, bágyadni kezdett; eltűnt orcájáról a kedves mosolygás. Polgári iskolás kis társai keresték, várták: hiába. Az aggódó szülők homlokára, lelkére az aggodalmak nehéz fellegei szálltak. Az édesapa, az athléta ember, ki vállalossága által lelkében is erős, s az édesanya, a gyermekeiért minden küzdésre és lemondásra kész, imádságos lelkű nő (hisz' ilyenek vagyunk gyermekeink sorsáért reszkető szülők mindnyájan is!) megriadt szívvel küldték-vitték kedves kincsüket a debreceni klinikára. S hajh! ott hónapokon át mennyi változása a szenvedő gyermekleány sorsának! Édesanyja, és nőtestvére, háromszor-háromszor adták vérüket vérátömlesztéshez. Hogyne?! Hiszen a szülő, a testvér, életét is adná a drága gyermekért, testvérért! Nem tarthatták meg. Egy vér van csak, mely által megtartatunk, a Krisztus szent vére!

Ott voltam éppen aznap a klinikán, hol

Porteleky Mária

a kedves, vidám leányka szenvedett s aznap mozdult utoljára a szíve. Autón vágatató szülői a debreceni sorompóig jutottak csak, de a klinikán már akkorra kiszüvedett az ártatlan. Debreceni nagy temető takard be azt a drága sirt lombátoroddal s hullass rá aranyleveleket bús őszidőn. A legkedvesebb emlékezet virágai nyiljanak a kedves kis Marika sirján!

Vasúti menetrend

Kisujzálláson.

Érvényes 1938 október 2-től

DEBRECEN FELÉ:		BUDAPEST FELÉ:	
Személyvonat	2 ó 07	Személyvonat	0 ó 09
Gyorsvonat kp.	2 „ 20	Gyorsvonat kp.	3 „ 56
Gyorsvonat nyp.	10 „ 27	Motorvonat	6 „ 28
Személyvonat	12 „ 00	Gyorsvonat	8 „ 45
Gyorsautóbusz	14 „ 29*	Sebesvonat	13 „ 22
Motorvonat	15 „ 30	Személyvonat	15 „ 09
Gyorsvonat nyp.	17 „ 20	Gyorsvonat	18 „ 31
Sebesvonat	19 „ 54	Gyorsautóbusz	21 „ 42*

DÉVAVÁNYA FELŐL:		DÉVAVÁNYA FELÉ:	
Vegyesvonat	7 ó 45	Vegyesvonat	4 ó 00
Személyvonat	13 „ 07	Személyvonat	10 „ 28
Vegyesvonat	18 „ 00	Vegyesvonat	13 „ 25

Kál-Kápolna felől -		Kál-Kápolna felé -	
Motorvonat	7 ó 38	Motorvonat	6 ó 30
Motorvonat	13 „ 15	Motorvonat	13 „ 23
Motorvonat	18 „ 28	Motorvonat	17 „ 23

* Csak akkor áll meg, ha le-, vagy felszálló utas van.

Sylvester Irodalmi és Nyomdai Intézet Rt., Bpest.

Fel. vezető: Schlitt Henrik.